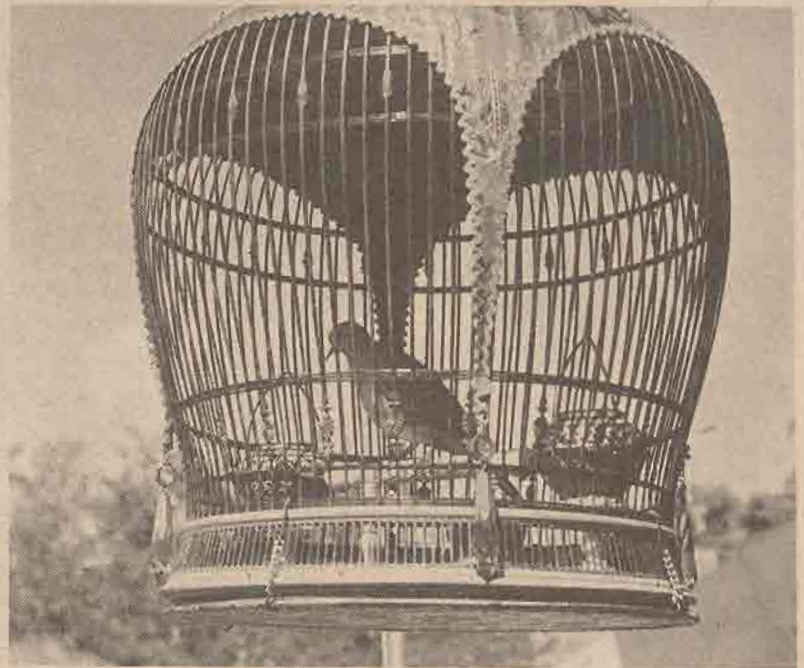

จากนกเขา

อาเซียนถึง

กีฬาชนแกะ

สุภัตร์ คุณสุข

บรรณาธิการ น.ส.พ.ชาวใต้

ศรีบ็อบซู แชมป์เงินล้าน

ผลการแข่งขันนกเขา ระดับอาเซียน ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒-๕ มีนาคม ๒๕๓๒ เสร็จสิ้นไปแล้ว ท่ามกลางนักนิยมเลี้ยงนกเขา ได้นำนกจำนวน ๒๐๐๐ กว่านกเข้าแข่งขันในครั้งนี ปรากฏว่า นกชื่อศรีบ็อบซู ของนายวิรัช ธรรมะ จากกรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลชนะเลิศ ๒ รางวัลซ้อน คือ ชนะเลิศประเภทเสียงใหญ่ และประเภทเสียงรวม

ชาวใต้ได้มีโอกาสสัมภาษณ์ นายวิรัช ธรรมะ เจ้าของศรีบ็อบซู ซึ่งได้เล่าชีวิตความเป็นอยู่ของศรีบ็อบซู อย่างละเอียด ที่น่าสนใจสำหรับตำแหน่งแชมป์ปีนี้

ศรีบ็อบซู เป็นนกเขาประเภทเสียงใหญ่มีสายเลือดเดิมจาก อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี ต่อมามีคนนำไปเลี้ยงที่มาเลเซีย โดยไม่ทราบว่ศรีบ็อบซูถูกซื้อตัวไปในราคาเท่าใด ขณะที่ศรีบ็อบซูอยู่ในมาเลเซีย ก็ได้เข้าแข่งขันประชันเสียง และได้รับชัยชนะนับครั้งไม่ถ้วน จนกระทั่งต่อมา ก็ได้มีการนำกลับมาแข่งขันนกเขาชาวเอเชียอาเซี่ยน ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๓๐

ในการเข้ามาในครั้งนั้น นักนิยมเลี้ยงนกเขารู้เพียงว่า เป็นนกเสียงกลางธรรมดา ราคาเพียง ๕-๖ หมื่นบาท จึงทำให้ไม่มีคนสนใจมากนัก ศรีบ็อบซูก็ได้ซ้อมขันตามลำพัง ต่อมา ก็ได้มีนักเลงนกบางคน

เข้าไปแอบฟังการซ้อมของศรีบ็อบซู และตั้งใจในน้ำเสียงขันจึงติดต่อขอซื้อนกตัวนี้ และในขณะนั้นเป็นช่วงที่มีการแข่งขันอาเซียนครั้งที่ ๒ ทำให้นักนิยมนกเขาต่างมุ่งกันแข่งขันนกตัวนี้ ในราคา ๖ หมื่น โดยเข้าใจว่า มีราคาค่างวดเป็นเงินไทยคือ ๖ หมื่นบาท แต่ความจริงแล้วนกตัวนี้มีราคา ๖ หมื่นเหรียญมาเลเซีย นักเลงนกได้บินเช่นนี้ต่างก็ถอยกลับ ยังไม่มีใครตกลงซื้อ หลังจากนั้น ศรีบ็อบซูก็ได้เข้าแข่งขันในอาเซียน ครั้งที่ ๒ และชนะเลิศประเภทเสียงใหญ่ในปี ๒๕๓๐ หลังจากนั้น นายวิรัช ธรรมะ จึงมาเข้าร่วมแข่งขันนกเขาอาเซียน จึงได้ขอซื้อจาก นายมะรอเซะ ชาว

ปะนาละ เป็นเงินถึง ๖ แสนบาท และนำกลับไปเลี้ยงที่กรุงเทพมหานคร

ในขณะที่ศรีบ็อบอยู่กรุงเทพ ก็ได้ตระเวนเข้าแข่งขันหลายสนาม ไม่ว่าจะเป็นสนามฉลองรัตน์ กรุงเทพมหานคร ชนะเลิศครองถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ถึง ๒ ครั้ง ๒ ปีซ้อน

ศรีบ็อบ เป็นนกหนุ่มโสดวัย ๔ ขวบ มีความสง่างามแตกต่างจากนกเขาตัวอื่น ๆ คือมีรูปร่างสง่า ไม่หึ่งค้อม ยืนยึดตัวตลอด และมีหางเป็นเงาแซง ซึ่งมีลักษณะพิเศษจากนกตัวอื่น ๆ

นายวิรัช ธรรมะ ซึ่งดูแลศรีบ็อบมาโดยตลอดกล่าวว่า เมื่อศรีบ็อบจะเข้าแข่งขันและคาดว่า จะมีชัยชนะทุกครั้งนั้น ศรีบ็อบจะมีอาการผงกหน้า กระพือปีกแสดง

ความดีใจและกางปีกทั้ง ๒ ข้าง คล้าย ๆ กับคนกำลังพวยเรือตลอดเวลา เมื่อจะขึ้นรอกในตอนเช้าพร้อมกันนั้นก็ขันตลอดเวลาไม่มีหยุด แม้ใครจะห้าม หรือทำอะไรให้ศรีบ็อบหยุดไม่สามารถจะห้ามได้ และในที่สุด ศรีบ็อบก็จะชนะเลิศทุกครั้งไป

อย่างไรก็ตาม นายวิรัช ธรรมะ เล่าว่า ศรีบ็อบเคยทำให้ผิดหวังหนึ่งครั้ง ในการแข่งขันที่สนามแข่ง จ.สมุทรสาคร เมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๓๑ ครั้งนั้น ศรีบ็อบอารมณ์ไม่แจ่มใส เนื่องจากสนามแข่งมีลมแรง มีกลิ่นของทะเล ทำให้นกไม่ชอบบรรยากาศ จึงไม่ยอมขัน ทำให้ครั้งนั้นศรีบ็อบไม่ได้รับรางวัลใด ๆ ซึ่งนายวิรัชกล่าวว่า เขาเข้าใจความรู้สึกของนก และไม่เสียใจที่พ่ายในครั้งนั้นเลย

นายวิรัช ธรรมะ กล่าวต่อไป

ว่า กว่าที่ศรีบ็อบจะได้เป็นแชมป์เสียงคั้นนั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนนำขึ้นรอกทุกเช้า ที่มีอากาศแจ่มใสเริ่มตั้งแต่เวลา ๘ โมงเช้าถึง ๑๑.๐๐ น. ทุกวัน นายวิรัชกล่าวว่า “ผมเลี้ยงศรีบ็อบยิ่งกว่าลูกชายเสียอีก ผมมีลูกชาย ๕ คน แต่ยังไม่เลี้ยงถึงขนาดนี้ ผมดูแลอาหารการกินของเขาอย่างใกล้ชิดว่าเขาชอบอะไร ศรีบ็อบชอบข้าวเหนียวดำมากเป็นอันดับหนึ่ง เขาชอบมาก เขาจะเลือกกินของเขาเอง เมล็ดข้าวเหนียวดำ จะต้องเป็นเมล็ดยาวสวย ๆ ที่แตกครึ่ง ๆ ไม่เต็มเม็ด เขาจะไม่กิน แม้ว่าเมล็ดข้าวเหนียวดำที่สวยจะตกลงที่พื้น เขาจะต้องตามไปกินทันที เขาฉลาดมาก เขารู้”

แต่ถ้าเมื่อใดศรีบ็อบอารมณ์ไม่ดีนั้นเขาแทบจะไม่มีวิธีการใดทำให้ศรีบ็อบอารมณ์ดีได้เลย แต่

ศรีบือชจะมีอาการ ตัวลีบ โกงคอ
ขาว และเมื่อถึงตอนนั้น ศรีบือช
ไม่ยอมขันแน่นอน

นายวิรัชกล่าวว่า เมื่อเดือน
เศษ ๆ ก่อนหน้าที่มาแข่งขันนกเขา
อาเชียนครั้งนี้ ได้มีชาวสิงคโปร์

มาขอซื้อศรีบือช ในราคา ๑ ล้าน
บาท แต่นายวิรัชไม่ยอมขาย โดย
ให้เหตุผลว่า “ผมมีความรู้สึกว่า
นกอย่างนี้ตายแล้วเกิดใหม่ในชีวิต
ใหม่อีกชาติหนึ่งของผมก็คงหาไม่
ได้อีกแล้ว สำหรับเงินทองนั้นหา

เมื่อไหร่ก็ทำได้”

บางคนเคยคิดว่าเงินคือพระ
เจ้า แต่บางครั้ง เงินก็ไม่สามารถ
ซื้อความรักความผูกพันระหว่าง
คนกับนกได้

ชนแกะ กีฬาสุภาพบุรุษ (แกะ)

ในบรรดากีฬาพื้นบ้านของ
ชาวไทย ในจังหวัดชายแดนภาค
ใต้ กีฬาชนแกะนับเป็นกีฬาพื้น
บ้านอีกรายการหนึ่ง ที่เป็นที่ยืน
ชอบกันในชนบทภาคใต้เป็นอย่างดี
ยิ่ง แต่ในปัจจุบันนี้ กีฬาชนแกะ
ของชาวชนบทภาคใต้ นับว่าเป็น
กีฬาที่หาดูได้ยากยิ่ง นอกจากคอก
ชมเมื่อถึงเทศกาลรื่นเริงประจำปี
เช่น วันฮารีรายอ และวันตรุษคัต
พีตริ (วันสิ้นสุดการถือศีลอดใน
เดือนรอมฎอน) เท่านั้น

เมื่อการแข่งขันนกเขาชาว
เสียงระดับอาเชียนครั้งที่ 4 ที่ผ่าน
มาที่สนามสวนขวัญเมือง อ.เมือง
จ.ยะลา ได้จัดให้มีการแข่งขันชน
แกะขึ้น เมื่อถึงเวลาปรากฏว่า มี
ประชาชนจำนวนมาก ได้ไปรอกคอก
ล้อมสนามชั่วคราว ซึ่งเป็นลาน
กว้าง ล้อมรอบด้วยคอกไม้ไผ่เตี้ย
อย่างแน่นขนัด เพื่อรอชมการแข่ง
ขันกีฬาพื้นบ้านชนแกะของชาว
จังหวัดชายแดนภาคใต้

ในการแข่งขันในครั้งนี้ได้มี
แกะมาจากพื้นที่หลาย ๆ อำเภอ
ในจังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา
รวม ๔๕ ตัว บรรดาเจ้าของแกะ
ซึ่งต่างก็เป็นเพื่อนสนิทมิตรสหาย
กันเอง ต่างนำแกะของตนมาเปรียบ

คู่กัน แกะบางตัวที่ถูกงูเข้าไปใน
สนามนั้น เป็นแกะที่เจ้าของเขาแต่ง
ชุด “ออกศึก” ให้ ท่วมกลางเสียง
คนดูรอบสนามให้กำลังใจเชียร์อย่าง
กึกก้อง

เมื่อถึงเวลา แต่แกะยัดได้นำ
แกะมาประกบคู่ชนกัน โดยการเดิน
งูมาเทียบขนาดกันอย่างง่าย ๆ
ไม่มีพิธีรีตองวางกฎเกณฑ์หรือ
กติกาเอาจริงเอาจังอย่างกีฬาประเภท
อื่น ค่ายใดพอใจที่จะชนกับใคร
ก็ตกลงกันในสนาม

นักนิยมชนแกะบางส่วนเปิด

เผยว่า การเปรียบแกะเช่นนี้ ทำให้
กีฬาชนแกะมีเสน่ห์ชนิดที่กีฬา
ประเภทอื่นหาพบได้ยาก เพราะแสดง
ให้เห็นถึง ความมีชีวิตชีวาในกีฬา
ชนแกะ คนดูรอบสนาม จะช่วยเข้า
มามีส่วนร่วมออกความคิดเห็น
เห็น วิพากษ์วิจารณ์หรือเชียร์ให้มี
การจัดคู่ให้เหมาะสม พอพิศพอ
เหยียงกัน โดยจะชี้ได้ชัดเจนว่า
ตัวไหนควรจะชนกับตัวไหน จนมี
เสียงพูดคุยกันอื้ออึงรอบสนาม
เล็ก ๆ แห่งนี้

แต่แกะยัดที่เลือกแกะ เข้ามา

ชนกัน ในสนามนัดนี้ที่สวนขวัญเมือง ต่างก็เลือกแกะชนที่ดี และต่างมีเคล็ดลับพอเพียงกัน แกะที่เข้าชนกันในวันนั้น มีตั้งแต่สี่ดำสนิท สีกัลลา จนกระทั่งสีขาวหม่น จะหาสีขาวใสดูเหมือนว่าจะน้อยมาก ทั้งนี้เพราะ แกะพื้นเมืองของภาคใต้ส่วนใหญ่จะมีสีประเภทขาวหม่น จนเป็นสีคล้ำ นอกจากสีสันของแกะแล้ว ยังจะต้องดูแกะที่มีกือใหญ่สัน เขาใหญ่แข็งแรงและไม่ค่าง โง่งเป็นง่าม แต่ส่วนใหญ่เขาโค้งกลับหลังแต่ก็ไม่ยาวมาก หรือมีวนกลับไม่มากนัก มีเขาใหญ่แข็งแรง ขื่อขากลมอกใหญ่ กล้ามตะโพกหรือขาหลังใหญ่มั่นคง เมื่อเปรียบคู่ชนได้เหมาะสมแล้ว พี่เลี้ยงแกะจะแยกให้อยู่คนละด้าน แล้วพี่เลี้ยงก็เริ่มให้น้ำกับแกะที่ชน บ้างก็นำผ้าชุบน้ำให้เปียกโชก ลูบไปทั่วตัวแกะ บ้างก็ใช้น้ำพ่นโดยพี่เลี้ยงจะอมน้ำไว้ในปากของตัวเอง แล้ว

จับปากแกะมาจนชิดปากพี่เลี้ยงแล้ว ไขว้มือเปิดปากแกะแล้วพ่นน้ำลงไป ในปากแกะ ทำให้ทั้งแกะทั้งพี่เลี้ยงต่างสาลึกน้ำกันไปตาม ๆ กัน

หลังจาก มีการให้น้ำกันเป็น เวลาพอสมควรแล้ว พี่เลี้ยงแกะก็จับแกะเอาไว้ให้หันหน้าเข้าหากัน โดยมีระยะห่างพอสมควรพร้อมทั้งปลดเชือกให้แกะมีอิสระในการวิ่งเข้าชน เมื่อสัญญาณเริ่มขึ้น แกะชนทั้งคู่ต่างก็วิ่งกระโจนเข้าใส่กัน ถึงตอนนี้ ทั้งคนดูนอกสนามและพี่เลี้ยงในสนาม ต่างส่งเสียงเชียร์กันลั่นสนาม แร่งเชียร์ของพี่เลี้ยงแกะในสนามและเสียงโห่ร้อง ทำให้แกะบางคู่ก็หันหัวลงต่ำแล้ววิ่งพุ่งเข้าใส่กันอย่างเต็มที่ เสียงคนดูเอ็กกันลั่นด้วยความมันในอารมณ์ เมื่อต่างฝ่ายต่างกระแทกกันอย่างรุนแรงแล้ว คู่ต่อสู้บางตัวต่างถอยหลังไปประมาณ ๓-๔ ก้าวแล้วยืนผงาดเตรียมพร้อมที่จะวิ่งเข้าชนกันอีก

บางตัวที่แรงไม่ดี เกิดความเจ็บกลัว ก็วิ่งหนีหัวซุกหัวซุน ร้อนถึงพี่เลี้ยงต้องตามเข้าไปจับตัวดูปลื้ปลอบใจ และให้น้ำกันใหม่ บางคู่ เมื่อวิ่งเข้าชนกันจนเหนื่อยแล้ว ต่างก็พยายามที่จะใช้ชั้นเชิงชีวิตไปบ้าง กระแทกข้างลำตัวซึ่งกันและกันบ้าง เมื่อถึงตอนนี้ทำให้คนดูและพี่เลี้ยงเริ่มไม่มัน คั้งนั้นพี่เลี้ยงในสนามจะต้องเหนื่อยเพิ่มขึ้น ด้วยการส่งท่าทาง ส่งเสียงเชียร์ให้แกะทั้งคู่สู้กันใหม่ ถ้าคู่ต่อสู้ทั้งคู่เริ่มมีเรี่ยวแรงแล้ว มันทั้งคู่ต่างค่อย ๆ ถอยหลังไปช้า ๆ ตาจ้องกันเขม็ง คล้ายจะระมัดระวังดูเชิงดูจังหวะกันด้วย หลังจากนั้นก็จะวิ่งเข้าใส่กันอีก

มันเป็นเรื่องเก่าแปลก สำหรับแกะที่เข้าชนทุกตัว เมื่อฝ่ายที่แพ้เสียพลังกำลังหาทางหนีหรือหันหลังให้แกะตัวที่ยังมีแรง และเป็นต่อจะยืนเฉย หรือถ้าศึกจัดอยากจะทำหั่นคู่ต่อสู้ก็ได้แต่เอาเขาไปถูกับคอกไม้ไผ่อย่างเมามัน แล้วรอให้อีกฝ่ายหันหน้าเข้ามาเตรียมสู้อีกครั้ง โดยไม่มีการลอบขวิด หรือลวยโอกาส เมื่อคู่ต่อสู้เสล่อ อันนี้น่าจะนับว่ากีฬาชนแกะ เป็นกีฬาของสุภาพบุรุษสู้กันก็นับได้ที่เดียว

ในการชนแกะ ซึ่งเป็นมวยแถมในการแข่งขันนกเขาชาวเสียมระดับอาเซียนครั้งนี้ มีแกะที่เข้าชนโชว์ จำนวน ๔ คู่ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะส่วนใหญ่จะเป็นแกะค่ายเดียวกัน ชนกันไปชนกันมา บางตัวก็ขึ้นชี้หลังกันหน้าตาเฉย เรียกเสียงเฮฮาจากคนดูได้พอสมควร

สำหรับแกะที่เข้าชนกันเอาจริงเอาจังรู้ผลแพ้และชนะมี ๔ คู่คือ

๕๘ รุสมิแล

แกะลูกสิงห์ ตลาดเก่า ของ นายมะแอ ดาราแม อ.เมืองยะลา ชนกับแกะช้อคาราวาว ของนาย เปีาะ๊ะ ต๊ะ อาเนาะนูโล จากปูยุด ปัตตานี ผลคือคาราวาวชนะ

แกะเขาค้อ ของนายพิชญ ทนนะเสน ม.อ.ปัตตานี ชนกับ แกะลูกสิงห์ ของนายมานพ อัลยฟรี ต.ยามู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี ผลคือ ลูกสิงห์ชนะ

แกะปูยุด ของนายอุสมาน เจ๊ะสามะ ต.ปูยุด จ.ปัตตานี ชนกับ แกะขุนศึกยะหริ่งของนายมานพ อัลยฟรี ต.ยามู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี คู่นี้เสมอกัน

แกะมรกต ของนายมะแอ ดาราแม อ.เมืองยะลา ชนกับแกะ มดดำ ของนายคอเถาะ หะยีสะนิ อ.เมือง จ.ปัตตานี ผลคือมดดำชนะ

เรื่องของการชนแกะ เป็นการ ต่อสู้กันอย่างดุเดือด ถึงขั้นรู้แพ้

รู้ชนะกันแล้ว และตัวแพ้มดแดง ไปอย่างสะบักสะบอม บางตัว ก็ชนกันแบบเอาเป็นเอาตาย บางคู่ ก็ถึงกับชนกันคอหักตาย

ถ้าคนดูที่คิดว่า จิตใจอ่อน ไหวใจอ่อนก็อาจจะหลีกเลียงเสีย ก่อนที่จะหลั่งน้ำตา ด้วยความ สงสาร ให้กับผู้แพ้!!!